

**ХРИСТО СМИРНЕНСКИ
ГЮРО МИХАЙЛОВ ПЪТУВА**

chitanka.info

— Кой? Гюро Михайлов ли?

— Да не е мистер Гюро?

— Същият!

Наистина пред мене на 20—30 крачки стоеше Гюро Михайлов. Гюро е едър, 30—35-годишен мъжага от Радомирско Той има нос като Кирил Христов, мустаци като Вилхелм II и коса като бакенбардите на Тодор Тодоров. Очите му в нормално състояние са жълтозеленикави, но въпреки че мастиката е бяла, те най-често благодарение на нея взимат ясночервен цвят — или, както се изразява самичък Г. Михайлов, правят „червена революция“. Разбира се, мистер Гюро не е от простите. Той е свършил II отделение на село и „като видял, че даскалицата не знае повече от него, решил да се самообразува“. Поради това той се е занимавал с фабрично производство на найфина боза, а на 23-та си година станал стражар. Благодарение на няколкогодишната си полицейска служба на гърба си има дълбоки резки от електрическите стълбове и не може да срещне куче, без да го ритне. След това той е следвал индустриална химия при един калайджия, бил е един от най-първите (винаги най-първо до него се допитвали посетителите) в английската легация, където научил 4 неща: мистер, футбол, бокс и суфражетка. Първата дума той прикачва към почтеното си име, втората определя вида на комплиментите спрямо покойната му съпруга — мисис Даца, — третата е източник на червенината в очите му, а четвъртата го е накарала да мрази равноправките, защото много ясно е, че „суфражетките искат да се наместват на държавната софра“.

По вероизповедание г. Михайлов е българин от радомирска народност. Употребява всички питиета с изключение на водата и шампанското. За най-голям философ признава Ал. Стамболийски, понякога и Пушкин; парфюмира се с чесън и праз, четете само Настрадаин Ходжа и „Държавен вестник“, обаче винаги си купува „Землед. знаме“. Има връзки с вратарите на всички легации, поради което не е изключена възможността да си подаде кандидатурата за пълномощник в мирната конференция. Въпреки че умира за Стамболийски, никак не осъжда Радославовата политика, тъй като през войната брат му Грую беше пристав в окупираните области, от когото има „много светли спомени“. Вечен опозиционер на

„неправдите на световната несправедливост“. Прочел е една червена „брожура за Ангелс и Крал Марс...“

— Я го гледай!! Добър ден, господин Гюро! Мистер Гюро най-вежливо се покланя, при което главата му тъй троснато се навежда, сякаш някой е сложил някаква тежест на косматия си юмрук върху симпатичната му шия.

— За къде, ваша милост? Аз отивам за Мездра.

— И аз нататък!

Господин Михайлов е възхитен, че ще може да ми услужи с другарството си из пътя, но е много учуден как така да пътувам само с един куфар, когато мистер Гюро е взел половин кола „инструменти“: дисаги, нещо като куфар, който повече прилича на шейна, 2 „чувалчета“, едно сандъче колкото едно походно креватче, газено тенеке, бохча, една дамаджана и един ямурлук. Той най-тържествено ми заявява, че мога да взема за из пътя едно от чувалчетата. Хем да го нося, хем да седя на него.

— Защото е препълнено и ще трябва да пътувам в коридора — обяснява мистер Гюро.

Извинявам се, че не мога да си услужа с чувалето му, тъй като ръката ми е контузена от тежък снаряд.

— Божем не ходихме на война, ама на, и ти си конфузен като мене! Ех, нищо, сам ще си занеса багажа. Бързай сега да не изпуснем локомотива!

Михайлов се запретва да вдигне „инструментите“ си. След дълги усилия той успява да вдигне само половината от тях и се запътва към един от натъпканите вагони.

— Няма там място — викам подире му. Гюро полека се извъръща, намига ми и ухилен мърмори:

— Има, има... ела да видиш...

— Варда! Багаж за италиански офицери, варда! Не се блъскай! Варда!

Неколцина попържат, неколцина се поизместят и ние с „италианския“ багаж се вмъкваме в коридора, където г. Михайлов стоварва товара си. Протести. Заприщен бил коридорът.

— Помагайте тогава, помагайте да настаним багажа, за да се освободи пътят... — кряска ядосан Гюро.

След като наместя багажа, Гюро Михайлов скача из прозореца и подир няколко минути се завръща по същия начин.

— Ха, братушка, подавай сега... Те така, голубчик! Ничево!

Поглеждам навън. Един братушка подава „чувалетата“ на „италияните“. Както и да е, Гюро се настанява, обаче положението му никак не е завидно, той е като в преса. Аз го поглеждам и съжалително се усмихвам. Г. Михайлов клати глава, сякаш иска да ми каже:

„Гледай си работата, аз ей сегинка ще се наредя!“

Минават 2—3 минути и мистер Гюро почва да се чеше по гърба... После вади нещо и го смачква. После завира ръката си в пазвата и пак вади нещо:

— Ех, че са се размножили тия гадинки — мърмори той. — Когато българинът хване въшка, убива я, турчинът я пуска да лази, сърбинът я хвърля, гъркът я гори с кибрит — интимно обяснява той на съседа си. Последният прави кисела гримаса и излиза вън. — Нали бях пленник, позавъдих си коджа дамазлък — обръща се той към другия си съсед, доста възрастен гимназист, който също тъй демонстративно става и отива в коридора. — Поосвободихме се! — хили се Гюро. — Така се лъжат баламите! Колкото за чистота, аз съм неоспорим! Такова... въшка не съм виждал, колкото за бълхи ... пардон.

Стеснилите се пътници от нашето купе въздъхват с облекчение, като узнават, че това беше само една хитра маневра от страна на г. Гюро.

— Поразслабихме фланговете — тържествено се обръща той към мене. — Ако не хитруваш, без да губиш време, изкопай си гроб и легни — продължава той. — Ето така, когато бях войник, все си намирах хубаво място. Закъснея ли, аз не се качвах да мръзна на покрива, ами хоп — вмъкна се у клозето и чакам. Мине час, два, три... аз се любувам на природата и си пея, Ето ти го най-сетне довтаса някой. „Ангаже!“ — обаждам се аз. „Е, че като е ангаже, оти пееш... театро ли е там?“ „Абе ей, аз съм арестуван тук!“ ... „Море я излизай, че немам време...“ „Какво ще излезна, тук си е моето място!“ „А бе я излизай!“ „Къде по дяволите ще ида?“ — търпя аз отвътре... „Излез!“ „Ангаже!“ „А бе ангаже, не ангаже, не се майтапи, не отбираш ли ти човещина?“ „Разбирам бе, братко, ама къде да ида, като излезна?“ „Че на моето място, там у второто купе!...“

Настанявам се на неговото място и нека той да ме дигне после...

Мистер Гуро Михайлов смигна пак многозначително.

Първа публикация: „Българан“, г. III, бр. 34 от [28 дек.] 1918 г.
с подпис Ведбал

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.